

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiskuje.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ozi-ramo na dotično naročilo.

Upravištvu „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 27. junija.

Nenaravni položaj v Bolgariji napravlja sedanjí vladi velike težave. Če bi je skrivaj ne podpi-rale nekatere velevalisti, bi že davno bil Stambulov s svojimi pristaši moral pobrati svoja kopita. Vladni nasprotniki pa imajo zaradi tega lažje delo, ker se boré proti nezakoniti vladi, ki ni nikjer priznana in ni upati, da bi jo priznali, in ker je vidno, da ni izhoda iz sedanjih zamotanih razmer, dokler bode vladal Koburžan. Mnogi vladni pristaši so že pre-stopili k opoziciji samo zaradi tega, ker dobro vedó, da se sedanje stanje ne bode dalo dolgo obdržati. Število tacih uskokov bilo bi pa še večje, da ne bi vlada tako strogo postopala s svojimi nasprotniki.

Število pravní proti opozicijskemu časopisju je vedno večje, če tudi je število opozicijskih listov le neznatno. Uredniki se navadno pri sodiščih niti ne zagovarjajo, ker dobro vedó, da vse nič ne pomaga.

Po bolgarskih zakonih morali bi tiskovne pravde razsojati porotniki, a vlada je tebi nič meni nič odredila, da je navadno sodijo sodci, ki pa v Bolgariji nikakor neso nezavisni. Skoro čuditi se moramo, da sploh še izhaja kak opozicijski list pri takem pritisku. Narod tako ne zvé resnice in mirno trpi dalje.

Če se pa kdo upa odločno npreti vladi, ali pa da vlada v njem vidi nevarnega sovražnika, ga pa obdolžé kacega zločina in postavijo pred sodišče. Tako se je zdel Stambulovu in Mutkurovu jako nevaren mož major Popov in sklenila sta, uničiti ga. Popov ni bil nikakor prijatelj Rusiji, a zvest pristaš Battenberžanov in se nikakor ni mogel prav sprijaz-niti s Koburžanovim vladarstvom. Zaradi tega in še bolj zaradi neke osobne mržnje in umazane dobičkar-rije svojega ministra Mutkurova, ki je želel baje, da nek njegov sorodnik dobi poveljstvo 1. polka, čemur se je Popov ustavljal, sklenila je vlada, zne-bit se ga. Obdolžili so ga neke sleparije in posta-vili pred sodišče.

Sodišče bilo je sestavljeno iz samih vladnih pristašev in se je že naprej vedelo, da bodo obso-jeni Popov in njegovi tovariši. Obravnava vršila se je le na videz, a bilo je že vse naprej skleneno. Občinstvo se je pa pręverilo pri obravnavi, da je Popov žrtva spletk in zaradi tega začela se je po vsej deželi neka agitacija zanj. Pri obravnavi trdil je mej drugim Popov, da mu je Kaulbars, ko je bil v Sofiji, ponujal 200.000 rubljev, da bi napravil pre-vrat. Če take vsote ni hotel vzeti, bi se pa pola-komnil nekaj stotin v vojaški blagajnici. Tu ne bo-demo preiskavali, ali je v tej trditvi kaj resnice. Bodi stvar kakor koli, a našli so se v Bolgariji ljudje, ki so to verjeli, in lahko si mislimo, da je to povečšalo simpatije do njega.

Sicer pa ima major Popov še druge zasluge za Bolgarijo. Udeležil se je že ustanka proti Tur-kom. Turki so ga ujeli in baje že peljali k vešalom. Bili bi ga obesili, ko bi se gledalci, Turki, ne bili jeli potegovati za lepega mladeniča. Bojeval se je tudi proti Srbom. Vsekako ima več zaslug za domo-vino, nego Mutkurov, o katerem družega ne vemo, da se je udeležil protirevolucije za Battenberžana.

Da bode pravda proti Popovu razburila du-hove, je Stambulov že naprej slutil, zaradi tega je,

ko se je imela začeti ta pravda, s knezom odpotoval iz Sofije v Trnovo.

Popova prijatelji so pri knezu jeli potegovati se zanj in zaradi tega ni hotel Koburžan podpisati razsodbe. Bal se je, da bi s tem ne dal povoda revoluciji. Pa tudi vlada se je začela bati javnega mnenja. Konservativni člani ministerstva so celo začeli priganjati, da naj se razsodba razveljavi, drugi pa zopet neso hoteli, ker bi bilo to za vlado prevelika blamaža. Priganjali pa neso, da bi se stvar hitro odločila. Stambulov je pa nalašč odšel na potovanje, da se tačas malo pomirijo duhovi in da bi se morda pozneje še kako sporazumeli mini-stri. Konservativna ministra Stojilov in Načević sta se pa naveličala čakanja, zdelo se jima je, da Popov že dosti dolgo sedi v ječi. Dala sta svojo ostavko in s tem pospešila stvar. Kakor javljajo poročila iz Sofije, so se ministri tako sporazumeli, da knez podpiše razsodbo in potem odpusti kazen Popovu. Načević je bil tudi s tem zadovoljen, samo Stojilov je odločno zahteval, da se razsodba popolnoma raz-veljavi, in rekel je, da drugače ne umakne ostavke. Če se že Stojilov udá ali pa nadomesti s kom dru-gim, bila bi poravnana ta stvar, ki bi bila lahko nevarna ne le vladi, temveč tudi Koburžanu. Ko bi bilo prišlo do ministerske krize, ne vé se, kako bi se bila stvar končala.

Pa tudi sedaj še neso odpravljene vse posle-dice. Javno mnenje še s tem ne bode zavsem za-dovoljno, ostalo bode nekaj nevolje na vlado zaradi tega mej narodom, kar jej bode le v škodo. Popov ima mnogo prijateljev, zlasti v vojski, in gotovo ne bode križem držal rok, temveč bode delal proti vladi, ki ga je s svojimi intrigami proglasila za goljufa. Ta stvar utegne še Stambulovu in njego-vim tovarišem pripraviti marsikako bitko uro.

Pa še druge težave se pojavljajo. Nedavno je nek državni uradnik odnesel v Ruščuku iz javnega prostora demonstrativno sliko carja Aleksandra II. Nemški generalni konzul je bil zaradi tega pritožil se in vlada je uradnika odstavila. Nemški zastopnik je pa izjavil, da s tako satisfakcijo še ni zadovoljen. V Sofiji sta pa dva častnika streljala na kapelo, ki je bila sezidana v spomin pokojnemu carju osvobo-ditelju. Lani smo pa čuli, da so v Plevni vladni pristaši porušili spomenik v spomin ruske zmage.

LISTEK.

Slike kazaške.

Zaporožki kazak Garazim.

Češki napisal E. Jelinek, poslovenil Podvidovski.

(Dalje.)

Sedela sva lep čas skupaj, predno sva pričela govoriti. Garazim ni bil nikakor pomenčen. Začel sem torej jaz: „Si Velikorus?“

Garazim je odmajal.

„Malorus torej?“

„Rodil sem se v Siči.“

Ta stvar me je prav zelo zanimala, ali malo-besedni Ukrajinec ni kazal nobenega veselja, da bi se živahneje pogovarjala. Odgovarjal je kratko in tako sva po nekoliko besedah obtičala. Bil sem pri-siljen razgovor vedno obnavljati, ali mojega Ukra-jinca ni nič posebno zanimalo. Dá, opazil sem celo, da je bil Garazim vrhu svoje malobesednosti tudi zelo nezaupljiv. Naposled se mi je vender posrečilo pripraviti ga do nekoliko daljših besedij.

Ozrl sem se okolu in zmajaje z glavo zaše-

petal zaupljivo: „Tu, prijatelj, imaš pač neveselo življenje.“

„Res neveselo“, odvrnil je Garazim.

„Nimaš ženke?“

„Nimam.“

„Nedostaje ti je — takoj bi bilo veseleje...“ Garazim se je strašno načmeril. Mahnil je z roko in pogledal skozi okno proti nebu, od koder je dež potokoma lil.

„Kaj se čmeriš? Videl bi, da bi ti bilo bolje, ako bi imel ženko...“

„Črta... črta...“

„No... no...“

In zopet je zaklel.

„In nisi nikdar ljubil nobene devojke?“

Garazim me je srpo pogledal. V mojih očeh gotovo ni spoznal zasmeha, ne hudobnosti.

„No nisi ljubil nikoli devojke?“ ponovil sem zaupljivo.

„Devojke? ... Ne! ... Ljubil sem le hinavsko kačo!“ Pri tem so se mu usta skrivila in podsme-vala, tako, da Garazimovega obličja skoro spoznati ni bilo. Vi ne bi verjeli, kako se takov človek v trenutku premeni. Zdelo se mi je, da so v njegovih

možganih vsplemenili spomini najdavnějšíh let, da so vzburili vso njegovo dušo in da so zanetili že ugašeno iskro v nov plamen.

„Hartina!“ vzdihnil je iz sebe, in naslonil tiho osivelo glavo na svoje široke prsi.

„Hartina?“

„Hartina jej je bilo ime!“ šepnil je z glasom, jedva razumljivim, tresočim, neveselim.

„Kdo je bila Hartina?“

„Batko“, hočeš vedeti?“

„Rad bi vedel... a zažgi si k temu.“

„Kazaška kača... zastrupila je dobrega Ka-zaka...“

„Idi, idi...“

„Da zastrupila... no poglej me in reci, batko“, kakov Kazak sem?“

Imel je prav, ni bilo spoznati, da je Kazak. Primaknil sem stol bliže k njemu.

On pak se je pomaknil do kota, oprl svoje roke ob kolena in jel pripovedovati.

„Bil sem mlad Kazak in devojke naših vasij se niso nikdar obračale od mene. Dolgo me ni no-bena zvabila in očarala... nobena teh kač, a jaz sem srečno živel, kakor so živeli srečni tovariši v

Tako postopanje daje ne le povod pritožbam diplomatom, temveč tudi dokazuje črno nevhvaležnost in veliko izprijenost vladnih pristašev. Če bodo tako Bolgari postopali, zgubiti morajo simpatije vseh omikanih ljudij, naj bodo že prijatelji ali pa sovražniki Rusije. To bode le pospešilo konec sedanjemu stanju.

Govor drž. poslanca dr. Poklukarja

v državnem zboru dne 17. maja 1888.

(Konec.)

Jednaka velja o rakih. Krški raki, ki so bili znani za najboljše, so sedaj izginili. Na tisoče denarja je prišlo za rake v deželo, in opravičenci onih krajev so več dobili za rake, nego za poljske pridelke, in sedaj ni v vsi Krki od Save do vasi Krke, kjer se prično slapovi, nobenega raka. O tem so strokovnjaki raznih mislij.

Domači raki, ki so še v deželi, — in ti so povsod v višjih vodah, ki so ločene od doljnega teka; tako so še v Račenski in Ribniški vodi, v Kočevji in v množini v Cerkniskem jezeru — so po trditvi nekaterih strokovnjakov že okuženi, in tudi poginejo, če pridejo v drugo vodo.

Dobiti bi morali torej plemenske rake od zunaj. Tega strokovnega vprašanja jaz ne bom rešil, toda raki so za naše vode tolike važnosti, da to važno gospodarsko vprašanje priporočim Nj. ekselenciji in prosim, naj bi o priliki poljedeljsko ministerstvo obrnilo pozornost na to stvar ali pa dovolilo malo podporo; velike podpore tako ne prosimo, ker je stvar premalenkosta.

Še nekaj bi opomnil, ki pa sicer spada k živinvarstvu. To je vodno vprašanje na našem Krasu. Kolikor se spominjam iz obravnave c. kr. kmetijske družbe kranjske, dovoljevalo je prejšnja leta poljedeljsko ministerstvo velike svote za vodnjake in vodovode, posebno za napajališča, ker v nekaterih krajih na Krasu tako primakuje vode za živino, kakor za ljudi, na katere se moramo vender tudi ozirati. Poskušali so torej tam kopati vodnjake.

V mnogih krajih so bilo podpore jako koristne, toda voda v vodnjakih je še vedno dvomljivega zdravja za živino, še bolj pa za ljudi; slišal sem in mislim, da je resnica, da ravno po posredovanju poljedeljskega ministerstva na Unci na Krasu poskušajo napraviti nov vodnjak. Ako se ta poskušnja obnese, priporočim Nj. ekselenciji, naj ne pozabi nobenega kraja na Krasu od Divače dali do Kolpe in naj pomaga z besedo in dejanjem revnim Kraševcem.

Preidem sedaj k zadnjemu predmetu svojega govora, to so melioracije. Kakor sem že prej po vnanjosti dežele kranjske pojasnil, je to najvažnejše gospodarsko vprašanje v naši deželi, katero moramo še rešiti. Reševanje se je s pomočjo poljedeljskega ministerstva že pričelo, in tudi priprave za prva melioracijska dela so že gotove.

Najprvo omenim najnovejša in deloma že gotova. Urejevanje Save v njenem gorenjem teku nad Korenom pod Trbižem je deloma že gotovo; dotična deželna postava je sklenjena in denar dovoljen. O tem dalje ne bom govoril, temveč le opozoril bi visoko vlado, da z urejenjem gorenjega teka ni še rešena naloga; Sava se mora vsaj do Jesenic

še urediti, sicer so vasi ob Savi in polja do Jesenic v vedni nevarnosti.

Kakor se je pričelo z gorenjo Savo, tako bo treba urediti tudi nekatere daljave bohinjske Save, oziroma dotoke Radone. Pričeli so tudi že urejevanje Močilnika, hudournika v Vipavi. Pri proračunu so bili preveč varčni in uspeh je pokazal, da se narejene naprave niso obdržale proti moči hudournika. Dalje vprašanje o urejevanju Krke, ker se mora velika planjava ob dolenjem teku osušiti; o napravah proti povodnjim je že obširno govoril v deželnem zboru častiti moj tovariš g. Šuklje, zato dalje ne bom govoril. Urejevanje Mirne, ki teče po Mokronoški dolini in se pri Sevnici steka v Savo, je bilo tudi že predmet posvetovanju deželnega zbora zato več o tem ne bom govoril.

O osušenju Ljubljanskega barja pa moram več omeniti. Umevno je, da raste nevolja posestnikov na barji, kolikor večja je nevarnost povodnji; poročila o letošnji povodnji bila so tako žalostna, da bi bil že čas pričeti delo osuševanja. (Prav res! na desnici.) Kolikor sem zvedel iz časnikov — ker nisem bil v Ljubljani, ko so se vršile obravnave — sklenili so deželna vlada, deželni odbor in zastopniki poljedeljskega ministerstva, da je treba najprvo zaježiti potoke ki se izlivajo v Ljubljano in v Ljubljansko barje, in potem znižati strugo Ljubljani. S prvim delom sklepa sem zadovoljen, če se tako glasi.

Mislim pa, da bi se lahko znižala struga reki ali vsaj od Udmata proti prisilni delavnici. Tako bi se po mojem mnenju zmanjšale velike povodnji, kakor so bile letos.

Jaz bi v tem vprašanju visokemu poljedeljskemu ministerstvu priporočil hitrejše delo, ker sem kot član odbora za osuševanje barja popolnem prepričan, da je odbor vse vodstvo te stvari prepustil poljedeljskemu ministerstvu, oziroma visoki vladi, in je še vedno potrdil, kar pospešuje to vprašanje.

Da je vprašanje velike važnosti, razvidi se iz tega, da je v proračunu za prvi del osuševanja 800.000 gld., in veščaki bodo preiskavali, ali se bodo mogli zmanjšati troški na podlagi manjše množine vode in manjšega znižanja struge.

Jaz bi želel, ko bi v tej stvari več nego manj storili. Imamo namreč že žalostno okušnjo; struga Ljubljani se je znižala, naredil Gruberjev kanal, in vender smo ostali v vodi.

Preidem na predmet, ki je zelo važen za Kranjsko in zasluži popolno pozornost poljedeljskega ministerstva. To so podzemeljske vode na Krasu, ki delajo veliko škodo na površji. V tem oziru morem ponoviti poljedeljskemu ministerstvu hvalo dežele (Dobro! na desnici), da so se dela pričela s popolno odločnostjo in veliko požrtvovalnostjo. (Dobro! dobro! na desnici.) Poudarjati moram vender dve točki. Urejevanje podzemeljskega potoka je čudna reč. Znanstveni krogi se zelo zanimajo za preiskavanje podzemskih jam. Mnoga predavanja v društvih dokazujejo, da se znanstveno občinstvo zanima za to stvar. To je važno in mislim, da je v interesu znanstva opravičeno, ako za ta namen več žrtvujejo.

Z gospodarskega stališča moram opomniti, da je urejevanje podzemeljskih vodâ dobilo popolnem drugo lice, ker pod zemljo ni interesentov, ki bi

morali doplačevati. Druga točka je, da vsi proračuni za temni podzemeljski x vedno ostanejo x.

V proračunu bo morda 100.000 ali 150.000 gld. in prijetno bi nas iznenadilo, ko bi izhajali s 50.000 gld. Toda prva skušnja je pokazala, da se mora 500.000 gld. izdati za načrt, ki bi bil morda vreden 100.000 gld.; torej je umevno, da dežela ali interesentje ne morejo toliko žrtvovati.

Stvar pa je velike važnosti, in mi ni treba dalje o tem govoriti; končam s prošnjo, da bi se visoko poljedeljsko ministerstvo oziralo na te posebne razmere dežele in na težavni naš položaj z isto blagovoljnostjo kakor doslej in še z večjimi podporami, kakor je dovoljuje melioracijska postava. (Pohvala na desnici. — Govorniku čestitajo.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. junija.

Avstrijska delegacija ima danes in jutri plenarni seji in se bode posvetovala mej družim o 47 milijonem kreditu. Več levicarjev se bode baje oglasilo za besedo.

V Pragi je bil te dni shod mladočeških zapupnih mož iz vse Češke. Posvetovali so se o daljnji organizaciji stranke. Shod je mej družim sklenil, da bode vsakemu oficijalnemu pojavu staročeške stranke sledila javna manifestacija mladočeške stranke.

Šolski odsek hrvatskega sabora je sklenil, da se po vsem ustreže željam Srbov. Verskim občinam in priznanim redom bode dovoljeno snovati in vzdrževati verske, oziroma srbske avtonomne ljudske učilnice in učiteljska.

Vnanje države.

V več krajih v Srbiji bile so zadnje dni občinske volitve in so voljeni le vladni pristaši za župane in občinske odbornike, in to celo v taci občinah, kjer so dosedaj bili vsako leto voljeni radikalci. Izidu teh volitev se ne čudimo, če pomislimo, da je vlada močno pritiskala.

Ker je Nemčija začela ovirati Francoze, potujejo v Alzacijo in Loreno, mislijo Francozi storiti nekatere protinaredbe. V zbornici se bodo v kratkem staval predlog, da bode vsak Nemec, ki bode dlje časa nego 7 dnij hotel ostati v Parizu moral plačati neko takso in pri policiji dobiti posebno dovoljenje. Pri policiji bode moral natančno povedati, zakaj da mora ostati v Parizu. Dovoljenje se bode dajalo le za štirinajst dnij in se bode smelo vsakčas preklicati. Čez štirinajst dnij prositi bode treba za novo dovoljenje.

Italijanska vlada hoče začeti strogo postopanje proti nekaterim katoliškim privatnim šolam, v katerih se mladina hujska proti državi. — Občinske volitve neso le v Rimu temveč tudi po drugih mestih za liberalce ugodno izpale. Njih izid napravil je jako slab utis v Vatikanu.

Republičanska konvencija v Chicagu je te dni postavila Harrisona za kandidata za predsedstvo severnoameriških združenih držav. Dosti upanja ni, da bi republičani zmagali s svojim kandidatom, ker je sedanjí predsednik, katerega bodo zopet kandidovali demokratje, jako priljubljen.

Dopisi.

Iz Kamnika 20. junija. [Izv. dop.] (Iz mestnega starešinstva.) O zborovanji in poslovanji občinskih starešinstev v nas Slovencih se, razen o Ljubljanskem, poroča le zelo redko časopisom. Škoda, gotovo bi koristilo na mnogo stran narodni stvari.

nepremagljivem Zaporozžji. Glave ponosni Garazim ni povešal, ni iskal snubačev, ni si delal skrbij. Živel je, veseljačil, razsajal... Ali tu sem srečal v nekej temnej noči Hartino pri zakletem jezeru, pogledala me je v oči, rekla mi nekoliko besedij in že sem bil zabljen. Že drugi dan hodil je Garazim s povešeno glavo, a do sobote govorili so vsi bratje Kazaci, da je Hartina Garazima očarala. In bil sem zabljen! Do druge sobote povedal sem to očetu, a tretjo saboto hoteli smo poslati svate v Hartinovo kočjo. Zvedši o tem njeni oče, rekel je, da ko pridejo svatje Garazimovi, da je bo grozno napojil... Svatje bi se pač ne bili žalostni vraili...

Po teh besedah umolknil je Garazim naglo. Njegov obraz, ki se je pri prejšnjih besedah malo razjasnil, pooblačil in potemnil se je zopet. Stoprav za nekaj časa nadaljeval je Garazim:

„Toda nismo dočakali te sobote in svatje izpili so sami, kar so imeli nesti v Hartinino kočjo. — V tem času vzdignil se je proti ‚batuški‘ carju vrag in mi vsi mladi Kazaci bili smo klicani proti temu vragu. Odvedli so nas, posadili na carske konje, v roke nam dali sulico in nas poslali proti sovražniku ‚batuške‘ carja. Bila je to takrat dolga

vojna, tam doli... (pri tem mahnil je Garazim z roko na ruski jug, na Krim). Prej nego smo vsi odšli, sešel sem se po noči s Hartino pri jezeru. Bila je krasna noč... zadnja lepa noč... Stoprav zarana sva se ločila. Še pri jezeru sva si šepetala sladke besede: „Orel moj!“ rekla mi je smehljaje, „pridi brzo in poteši svojo Hartino. Čakala bode vsak dan tvojega povrata, z nobenim Kazakom n bo govorila in ko bi... ko bi... vrže se v jezero...“ Garazim je za trenotek zopet umolknil, le trpko se je nasmejal. Da, ko bi se ne povrnil, vrže se v zakleto jezero...

„Oj, kača!“

„To soboto, ko naj bi svatje očetu za-me govorili“, nadaljuje Garazim, „bil sem s polkom že daleč od nas. Hartine nisem več videl. Razen solnce in meseca nisva imela nič skupnega. Pri tem... Kakor pred gospodom resnico govorim... ustajal sem s Hartino, legal sem s Hartino. V vsako misel upletal sem njeno ime in za-me ni bilo zraven nje nobenega obraza. Kakor sveta slika svetilo mi je njeno obličje na vseh potih in težnjah, ni se odmaknila od mene niti v spanji. Tako me je zabila ta Hartina... Ali kaj sem jaz vedel, kaj se tam

doma godi... pa me tudi skrbelo ni... saj je rekla, da skoči v jezero... Vojska trpela je dolgo in ‚batuška‘ car potreboval nas je čez leto in zimo. Neko noč pa se mi je zazdelo v spanji, da me Hartina kliče, da plače in da hoče skočiti v jezero, ako se ne vrnem k svojej golobici. Zagorelo mi je vsled tega v glavi in od tega dne nisem bil dober Kazak. Nerač sem sedal na konja, nerad jezdil — vedno sem le na to mislil, kako bi se vrnil k Hartini. Glej, ‚batko‘!“

Garazim mi je pokazal desno roko — imel ni treh prstov.

„Razumiš?“

„Kaj?“

„Ne razumiš?“ Garazim primaknil se je še bliže k meni in dodal skrivnostno: odsekal sem si te tri prste sam, da bi me poslali domov... Glej, ‚batko‘, kako je ljubil Garazim Hartino!“ Izgovoril je te besede z glasom, kakor bi hotel samega sebe občudovati.

In s še slabejim glasom opisoval je Garazim s preprostimi toda ganjivimi besedami svoj povrat na „tu moju bidnuju Ukrajinu“.

(Konec prih.)

Da ustrežemo temu nazoru svojemu, bodi svobodno nam, ker se redni dopisniki ne glase, da obelodanimo nekoliko iz zborovanja našega mestnega starešinstva z 11. dne junija. Bilo je toli zanimivo in poučno in so ukrepi iz njega toli znameniti in važni, da je vredno, da se zabeleži.

Pred nekoliko dnevi umrl je tukaj g. Janez Kecl, prvi občinski svetovalec in županu namestnik; njegovo mesto v občinskem svetu izpolniti bila je prva točka dnevnega reda napominane seje. Starešinstvo izvolilo je mesto njega skoro jednoglasno dosedanjega drugega svetovalca g. Jos. Močnika, lekarja (in posestnika, in drugim, oziroma tretjim svetovalcem g. Alojzija Medveda, posestnika in trgovca z lesom. Oba sta obče spoštovana moža, v občinskih rečeh izvedena in odločno narodna; nedvomno bodeta izdatno pomagala županu nositi županstva breme v prid občini in sebi v čast.

Druga točka bilo je pereče vprašanje o vodovodu za mesto. Kamnik stoji, rekli bi, na vodi; od severa, izpod Kamniških planin priteka mu studena Bistrica in šumi skozi mesto, od vzhoda pa se počasi vali do njega mirna Nevlja in obe reki se združita v predmestji Podgoro ter pojita mestna tla obilo z bistro vodo, a vender nema mesto dovolj pitne vode. Javnih vodnjakov ni, zasobnih pa je le malo dobrih in mnogi meščan, ki ima doma vodnjak, mora hoditi k sosedu po vodo. Dolgo že čuti se potreba in korist vodovoda, a mestne starešine se do zdaj niso upale dotakniti se tega kočljivega vprašanja. Kdo naj bi vzel na rame svoje toli težko breme? S „Klancem“ bilo je tudi tako.

Hud, vratolomen strmec delil je nedavno Kamnik sredi mesta, na jedini, premi poti čez mesto v dva dela, v severni in južni. Stoletja, odkar mesto stoji, gledali so mestni očetje v grozi ta strmec, ki je bil strah pešcem, kamoli voznikom, osobito po zimi, ko je liki lednik štrlil v nebo, a nikdo ni sprožil misli, da se odstrani. Res, kakor zakleta princesinja, čaka kaka stvar „svojega moža“, da jo reši. „Klanec“ ga je našel. Za mesto velezaslužni bivši župan g. dr. Makso Samec lotil se je tega veležežavnega dela misleč kakor Francoz „Vouloir e' est pouvoir“, „Kdor hoče, more.“ Za njegovega županovanja odkupile so se na „Klanci“ stoječe hiše, kar jih je bilo na poti, ter se podrla, strmina, kolikor je bilo za cesto treba, se je izkopal in znižal in svet obeh straneh s čvrstim visokim podzidjem podprl. Mnogo tisočakov je stalo to delo mesto, a njegovega župana tudi obilo truda in skrbij. Vsaka stvar ima svoje težave, tudi tu jih je bilo premnogo, in kar ni storilo nerazumno nasprotstvo, tem ter tja tudi zlobno osobno, vršila je neprilika, kajti, kar so danes izkopal, jutri zasula je zopet ploha. Mnogo trpko uro prebil je pri tem poslu župan in mnogo noč prebèdel v skrbeh, no sedaj ima veselo zavest, da je vrio olupšal mesto, posebno pa nepozabno koristil vsem Kamničanom. Lepa plošča na prekopi naj bi oznanjevala potomcem, da je to delo izvršil župan dr. Makso Samec, a mesto tega je v priprosto kamen v podzidji isto tako priprosto in neznatno usekana le letnica „1882“. Brez dvojbe je njegova znana skromnost kriva, a je tako. Bilo, kakor bilo, če tudi plošča ne govori „quis fecit“, kdo je „Klanec“ odstranil, vsak Kamničan to dobro ve in je g. Maksu Samcu živo hvaležen za to in vnukov vnuč se bo spominjal te njegove zasluge. Hoteč govoriti o vodovodu mudili smo se toli dolgo pri „Klanci“ le radi tega, ker je nekdo še te dni v uradnem deželnem listu poskušal krhati mu to zaslugo in jo drugim pripisovati.

Vzglede mičejo. Tudi vodovod našel je „svojega moža.“ Naš sedanji župan g. Fran Fischer je takoj, ko je bil izvoljen, javno izrekel, da bode njegova prva skrb in največje veselje, da oskrbi čim prej Kamniku vodovod, stalo ga truda kolikor koli. Nemudoma šel je na delo ter tu in tam pri izvedencih in hidrotehniških firmah poizvedoval, kako bi izvel najhitreje in najceneje dober vodovod Kamniku. Vender dobro vedo, da povsod ne samo v nas, se v javnih, osobito občinskih rečeh pri vsaki novi nabavi le prehitro pokaže nasprotstvo, bilo utemeljeno ali ne, posebno pa, ako je treba izdati velike svote, ni stopil takoj pred občinski zbor s končnim predlogom svojim, ampak si je bistroumno premislil ter čakal za to ugodne prilike, ko bode morda mestno starešinstvo in vse občinstvo soglasno in z veseljem pritrnilo njegovim nasvetom. Kmalu se mu je ponudila taka prilika.

Blaga želja našega vladarja, da naj se spomin

njegovega štiridesetletnega vladanja ne slavi z dragimi slavnostmi in bleskom, ampak s trajnimi koristnimi deli, dala je županu in starešinstvu priliko misliti, kako naj se tudi Kamnik, svojemu vladarju vedno zvesto udan, dostojno pridruži slaviteljem tega veleznamenitega spomina. V ta namen predlagal je župan g. Fran Fischer, po vsestranskem preudarku, v napominani seji, mestno starešinstvo naj sklene, da mesto Kamnik slavi spomin štiridesetletnega vladanja našega cesarja Frana Josipa I. stem, da si v ta spomin napravi vodovod. Starešinstvo je ta predlog jednoglasno in naudušeno vsprejelo in potrdilo brez debate, v seji 18. dne junija odobrilo in potrdilo tudi dotični načrt in proračun, katera je izdelala neka hidrotehniška firma na Dunaji. Vsa čast županu in starešinstvu na tem sklepu; lepše in dostojneje a tudi koristneje ne mogli bi slaviti napominanega veleznamenitega spomina.

Kakor sodijo izvedenci, dobil bode Kamnik, prvi na Slovenskem lep vodovod izvršen po pravilih sedajne hidrotehnike z vodo studenčnico, kakeršno ima malo katero mesto v Avstriji. Čez tri ali štiri mesece se bode vodovod dovršil in odprl; takrat bomo govorili obširneje o njem in v dotični slavnosti.

(Konec prih.)

Iz Slavine 25. junija. [Izv. dopis.] Ni je menda vasi na Slovenskem, ki bi imela tako blagih dobrotnikov, kakor baš Slavina. Gospoda: Josip Gorup, veleposestnik na Reki, in Fran Kalister, veleposestnik v Trstu, učinila sta nam že brezbrojno dobrot in znano je že po vsem Notranjskem, koliko sta za nas že storila. V zadnji čas pa sta svojo velikodušnost zopet sijajno pokazala s činom, glede katerega čutimo sveto dolžnost, razglasiti ga.

Videla in spoznala sta slavna gospoda, da imamo Slavinci majhno in slabo šolsko poslopje in pomagala sta nam iz zadrege. Ob svojih troških začela sta graditi nam novo šolo. Vse je za novo zidanje že pripravljeno in v treh mesecih bomo že novo šolo imeli. Kako je to važno za našo mladino, kako hvaležno je naše občinstvo vsled tega gospodoma sorodnima dobrotnikoma, to kaže naš skupni vsklik: Bog ja živi! Bog jima plati!

Domače stvari.

— (Sokolska petindvajsetletnica.) Deželna vlada naznanila je odboru „Sokola“, da nima nič proti temu, da se društvena petindvajsetletnica dne 8. in 9. septembra t. l. vrši po naznanjenem jej vzporedu. Mi bomo ta vzpored priobčili v kratkem; za sedaj le toliko, da obeta slavnost biti jako zanimiva in da utegne prihod povabljenih gostov slovenskih, hrvatskih in čeških oživiti Ljubljano tako, kakor jo je lani oživil prihod češkega zabavnega vlaka.

— (Cerkveno petje.) V petek dne 29. t. m. ob 8. uri zjutraj bodo gojenci in gojenke tukajšnjega učiteljskega pod vodstvom svojega glasbenega učitelja g. Antona Nedveda v sv. Jakoba cerkvi peli Jos. Rheinbergerjevo mašo op. 151.

— („Popotnik.“) List za šolo in dom ima v 12. številu nastopno vsebino: O pročitovanju pri računstvu. (Prof. L. Lavtar.) — Marka Fabija Kvintilijana govorniški pouk. (Prof. Fr. Brežnik.) — Botanični listi. (Spisal Fr. Kocbek.) — Narodno šolstvo v Rusiji. — V zadevi zaveze slovenskih učiteljskih društev. — Poročilo o pošiljatih za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“ Pedagoškega društva v Krškem. — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Spremembe pri učiteljstvu.

— (Iz Šoštanja) se nam piše: Priobčili ste sicer zadnjič nek popravek, a dopis iz Šoštanja bil je vender istinit. V Velenji bila je šola kacij 14 dni zaprta in tudi pri nas so trije fantje takoj po turnarskem izletu nepravice osepnice (Masern) dobili.

— (Huda nevihta) obiskala nas je danes popoldne. Blisk, grom, toča in silna ploha vrstili so se zapored. Parkrat je treščilo in kakor bi še ne bilo vsega dovolj, naznanil je strel z Grada požar na barji. Ob 1/5. uro je bila prav gosta toča. Da bi se bila le v mestu izsula!

— („Matica Hrvatska“) tako lepo napreduje, da je je lahko vesel vsak Jugoslovani. Nič manj kakor po deset krasnih knjig daje letos svojim članom in v 60.000 izvodih pojdejo letos njeni lepi proizvodi mej narod. Knjige, ki jih „Matica Hrvatska“ ravno razpošilja, so: 1. Vatroslav Lisinski in njegova doba. Napisal Franjo Ks. Kuhač. 2. Ivan F. Gundulić. Dubravka. Pastirska igra u tri čina. Dubrovniku u

spomen trisotagodišnjice Ivana F. Gundulića posvečuje Matica Hrvatska. — 3. August Šenoa. Sabrane pripovedi. Svezak sedmi. — 4. Zabavna knjižica: Rane i melem. Crtnice iz života. Napisao Davorin Trstenjak. — 5. Tri povesti bez naslova. Napisao Ksaver Šandor-Gjalski. — 6. Taras Ševčenko. Pjesničke pripovedi. Preveo i uvodom popratio August Harambašić. — 7. Prievozi grčkih i rimskih klasika. Svezak peti. Herodotova povijest. — 8. Ifigenija na Tavridi. Preveo Vladislav Vežić. — 9. Pošurice. Pripovieda Josip Eugen Tomić. — 10. Kukci. Prirodopisne crtnice. Napisao dr. Mišo Kišpatić. Knjiga druga. Sa osamdeset i osam slika. Vse našete knjige so odlične po svoji notranji vrednosti in po vnanji obliki, glede katere kaže „Matica Hrvatska“ dosleden napredek in fin okus. Vsa čast na takem delovanju! Ako bode možno, ocenili bomo omenjene knjige še podrobneje. Za danes pa svojim rojakom toplo priporočamo, da pristopajo „Matici Hrvatski“ kot člani. Za 3 gld. na leto dobi se knjig ki bi pri knjigotržci stale gotovo nad pet goldinarjev.

— (Kmetijsko predavanje) v Št. Vidu nad Vipavo, ima tajnik ces. kr. kmetijske družbe Gustav Pirc v petek 29. t. m. (na sv. Petra in Pavla dan) popoldne ob 4. uri.

— (Trtna uš) je zlasti pri sv. Križi v Kostanjeviškem okraju že mnogo vinogradov popolnem uničila. Lastniki pa morajo še dandanes plačevati ves davek, ki je bil odmerjen za vinograde, dasi so že pred letom okrajno glavarstvo prosili, da jim naj odpiše davka, kakor to zakon velevala.

— (Knjižice „Nauk, kako zasajati ameriške trte“) je deželni odbor razposlal po več 100 iztisov okrajnim glavarstvom Krškemu, Novomeškemu in Črnomaljskemu, da jih razdelé vinogradnikom v občinah od trtne uši zadetih. Trtna uš se na Dolenjskem silno širi. Vinogradi, ki so lani še donášali po več sto veder, so letos že na pol suhi. V opuščenih vinogradih zasajajo krompir ali koruzo, kjer je zemlja za to, na skalnatih mestih pa ostane gola puščoba.

— („Litijško pevsko društvo“) bo imelo v nedeljo 1. julija t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni gosp. Oblaka v Litiji občni zbor, na katerem se bo posvetovalo tudi o tem, kako bi se najprimerneje obhajala 40 letnica cesarjevega vladanja. Ob enem pa bo tudi zbor podružnice sv. Cirila in Metoda v isti namen in se bosta pri tej priliki tudi volila dva zastopnika za veliko skupščino te družbe. Vabijo se torej p. n. udje pevskega društva in imenovane podružnice, da se tega zborovanja prav obilo udeležijo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 26. junija. Simić bil hudo delstva roparskega umora krivim proglašen in obsojen na smrt na vislicah. (Simić je dne 12. januarja t. l. v Trstu mladega Hermana Grimmerja zvalil v svoje stanovanje, ga ondu napal, zaklal in oropal. Truplo umorjenega skrtil je najpoprej v omaro, pozneje v kovčeg ter spal 6 tednov v isti sobi, kjer je bilo umorjenega truplo, katero je pridno s karbolno kislino polival, da ni bilo smrada. Iz Trsta šel je v Budimpešto, kjer je zaradi tatvine prijet, priznal svoj grozni zločin. Ured.)

Pariz 26. junija. Tukaj se splošno priznava nemškega prestolnega govora mirni značaj, ki je pripisovati uplivu Bismarckovemu, zelo se opaža, da se je Francoska prezrla in da Anglija in orijentsko vprašanje nesto omenjena. „Journal des Debats“ pogreša v prestolnem govoru liberalnih aspiracij in idealno človeškega čustva cesarja Friderika, „Paix“ pravi, da je prestolni govor triumf Bismarckov. „Mot d'Ordre“ piše: Govor ni spremenil položaja evropskega, a ga tudi shujšal ni in to je že nekaj.

Bukurešt 26. junija. Zaradi irredentovskih agitacij nekdanj iz Rumunske iztirani, a zopet pomiloščeni sedmograjski emigrant Sečanšan naznanja, da bode začel izdavat veliko-rumunsk, Avstro-Ogerski sovražnik list.

Rim 26. junija. Papež poklonil je „Propagandi“ za njene misijone pol milijona frankov in več predmetov, ki so bili razstavljeni v vatikanski razstavi.

Dunaj 27. junija. Kasacijsko sodišče zavrlo po jednournem posvetovanju Schönererjev ugovor proti obsodbi.

Dubrovnik 27. junija. Cesarjevič ogledoval včeraj vojaštvo v Kotoru, dospel zvečer v Dubrovnik, povsod naudušeno pozdravljen.

Berolin 27. junija. Deželni zbor otvorjen. V prestolnem govoru pravi kralj, da je njegova, kakor njegovega očeta vlada taka, ki se drži oporoke dedove. Kralj hoče jednako merno čuvati pravice narodnega zastopa, kakor pravice krone. Vsem veroizpovedanjem dajal bode varstvo. Veseli se dobrih razmer mej državo in katoliško cerkvijo, izraža svoje zadovoljstvo o finančnem stanju in hoče novih davčnih olajšav za občine in menj imovite. Govor konča z besedami Friderika Velikega: Kralj je države prvi sluga.

London 27. junija. Dolenja zbornica zavrгла s 366 proti 273 glasom Morleyev grajalni votum.

Mexico 27. junija. Mesti Leon in Silao uničeni vsled povodnji, nastale po deževji. Sedemsto prebivalcev potonilo. V celem okraji poginilo 1500 ljudi.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—146)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 23. junija.

Na Dunaji: 75, 33, 59, 49, 56.
V Gradci: 35, 40, 1, 10, 14.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Moškina v mm.
26. junija	7. zjutraj	737.2 mm.	17.4° C	sl. svz.	megla	1.80 mm.
	2. popol.	735.4 mm.	24.6° C	sl. jvz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	734.5 mm.	18.6° C	sl. jvz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 20.2°, za 1.4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 27. junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 80.70	gld. 80.35
Srebrna renta	81.55	81.40
Zlata renta	111.80	111.75
5% marcna renta	96.05	95.75
Akcije narodne banke	867—	866—
Kreditne akcije	303.40	301.50
London	125.80	125.65
Srebro	—	—
Napol.	9.94	9.94 1/2
C. kr. cekini	5.90	5.91
Nemške marke	61.62 1/2	61.60
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	166 „ 75 „
Ogerska zlata renta 4%	102	15 „
Ogerska papirna renta 5%	9	— „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	30 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120 „ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	127	90 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	— „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	70 „
Kreditne srečke	gld. 183	50 „
Rudolfove srečke	20	21 „
Akcije anglo-avstr. banke	120	110 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	230	50 „

Poezije

SIMONA GREGORČIČA.

II. zvezek. — Založil Josip Gorup.

Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld., s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr., s pošto 5 kr. več. (439—4)

FRAN DEŽMAN,

knjigovez v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Umetne

(152—33)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plembovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstropje.

500 mark v zlatu.

Če Grolloh-ova obrazna crème (Crème Grollich) ne odpravi vseh nečistosti kože, kakor: peg, ogle, ogorelosti itd. ter naredi polti svetlo bele in mladinsko čiste. — Ni nikako barvilo (Schminke). — Cena 60 kr. — Glavno razpošiljalnico ima J. Grolloh v Brnu (Moravsko). — V Ljubljani ima zalogo Ed. Mahr, parfumer. (741—18)

Naznanilo.

Dne 5. julija t. l. ob 9. uri dopoludne prodajali se bodo na zvršilni dražbi v Postojini

instrumenti godbenega društva v Postojini.

Vsa godala so sodnijsko cenjena na 282 gld. 30 kr. ter se prodajo pri zgoraj naznanjeni prodaji tudi pod to ceno.

Postojina, dne 26. junija 1888.

(448—1)

Dr. J. Pitamic.

F. P. VIDIC & COMP.

priporočata p. n. občinstvu za salone, kavarne, gostilne, privatna stanovanja i. t. d.

lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga izdelane. (440—2)

Zaloga: v Slonovih ulicah št. 9.

Tujci:

26. junija:

Pri Slonu: Stern, Schmitt iz Grada. — Kršpelka iz Slavonije. — Epler, Friedman, z Dunaja. — Tome iz Blok. — Jamnik iz Gorice.

Pri Maliči: Perlberg, Wagner, Stein, Langgutt z Dunaja. — Hartl iz Grada.

Pri južnem kolodvoru: Holcer iz Grada. — Rojd iz Prage.

Pri avstrijskem cesarji: Renneisen iz Celovca. — Karbončič iz Idrije.

Umrli so v

Ljubljani:

26. junija: Jožef Domajniko, delavec, 44 let, ulice na Grad št. 12, za kapom. — Ana Grčar, mestna uboga, 88 let, Gradišče št. 11, za ostarelostjo.

VIZITNICE

priporoča

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani.

Blagajna

(Wertheimova)

večje oblike, kupi se takoj. — Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (435—3)

Dr. Friderik Lengiel-ov

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podolje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.

Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trnkoczy-ji, lekarji. (745—17)

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznamen denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno (233—27)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goric.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kislecí največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena pozivljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor-koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.) (339—10)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočina kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniske prevlake so postajale vedno manjše ter končno popolnoma prenehale. Vspeli, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.